

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a. dohánytűzsdékben.

„Személyi hajsza.”

Vannak kijelentések, vagy mondjuk: frázisok, a melyek a köztudatba kidobva, lassan vérré válhatnak s gyilkolobb a hatásuk, mint az igazságé.

Egyeseknek, a kik a polgármesteri szék körül kifejlődött mozgalmakat idegenként nézik, valami különös módon az érlelődött meg az *„személyi hajsza”*, hogy az egész nem egyéb, mint *„személyi hajsza”* a polgármester ellen.

Nekünk, a kik a közvélemény utjai vagyunk, feltétlenül kötelességünk, hogy az ilyen súlyos vád gyökeret ne verhessen s mindenek előtt és mindenfelett az igazság kerüljön napfényre.

Mi összetörnénk a tollunkat, a tűzbe dobunk, soha többet közügyben nem írunk, ha ez a kemény és meggyalázó vád csak egy percig is ránkillenék.

Eddig is hangsúlyoztuk s most is a legerősebben állunk meggyőződésünk mellett, hogy *itt egyedül a város érdekében van szó, polgármester személyéről csak annyiban, a mennyiben a közmegegyezés szerint a régi rendszer, a polgármester személye körül, mint tengely körül forgott. Tehát nem az ő személyéről, hanem a városhoz való viszonyáról tárgyalunk.*

Hiszen ha tisztán személyi okok forognának fenn, maga a közvélemény rég

agyonnyomta, lehurrogta volna azokat az embereket, a kik egy közpályán közel negyven éven át működő öreg embert, annak fehér fejét, megtört alakját a személyi torzalkodások központjává tennék. Ez ellenkeznek a becsületes szívek tisztességével.

Ellenkezőleg! A bizottsági tagok minden áldozatra készek, a mi egy oly magaskorú uriember személyét, nyugalmát, békéjét, az öreg kor tisztá örömeit illetőleg köréje varázsolhat, hogy életének alkonyát megédesítsék. Teljes fizetéssel menne nyugdíjba, sőt a lakáspénzt is szívesen megszavazná számára a közgyűlés, csak simán, a kedélyek mélységének felzavarása nélkül lehetne ezt a mindenkire, a polgármesterre, valamint a bizottsági tagokra nézve is oly kínos ügyet elintézni.

De azt felelik erre, hogy a bizottság régóta észrevehette már, észre kellett vennie a városházi rendszer hibáit. Ha eddig nem tette, hibásan járt el.

Nem tagadjuk: igenis mi hibáztatjuk erélytelenségéért. A város érdekében már évekként ezelőtt meg fehérett volna indítani és meg kellett volna indítani a fegyelmet megelőző vizsgálatot. Volt rá anyag elég. Kovács István bizottsági tag ugyyszólván évtizedeken keresztül kutatta és tárta fel a rendszer hibáit. Igaz, hogy körülbelül 10 estendővel ezelőtt durva visszautasi-

tásban részesült a hatóság részéről (akkor a régi rendszer hívei még nagy többségben voltak) s az egyik főtisztviselő egyszerűen félbolondnak nyilvánította azt a férfit, a ki mindig az igazságra és mindig lelkiismeretére hallgatott. A bíróság igazságot szolgáltatott a megsértett férfinak, a közgyűlés tagjai azonban gyengék voltak ahhoz, hogy a város érdekében való igazságnak érvényt szerezzenek. A múlt évben Dieballa György, a városnak szintén régi és sok érdemet szerzett, tapasztalt tudású és önzetlen munkása, a májusi közgyűlésen egy egész sereg törvényteleniségről rántotta le a leplet. A közgyűlés — nagyon helytelenül — ismét megelégedett azzal az *igérettel*, hogy ezután majd minden jobban történik s ambár számtalanszor tapasztalta a lanyhaság rendszerének kirívó hibáit elégnék találta a jobb jövőbe vetett reménység sebtapasztát s nem igyekezett már akkor késsel kimetszeni a gennyedő sebet.

Mentséget azonban találunk számára. Nem akarta az öreg, akkor nyugalmába készülő, beteges polgármestert fájdalmasan érinteni: Várta a jövőt, a mikor a tisztújításig úgy is minden megérik és a város nagyobb zökkenés nélkül áttevez egy újabb alapra helyezett boldogulás vízeire.

Reményeiben csalódott. Most, a mikor minden megérett s minden előkészült

Babonáság a szalonban.

A főgimnázium sorozatos előadásán előadta: Kolb György úr.
(Folytatás és vége.)

A jövőendő események jóslására szolgáló 26 különböző jóstudomány közül egyet említek, a kézjósolást, chiromantiát, Cicero és Juvenális említi már, hogy korukban voltak emberek, kik főleg azzal foglalkoztak, hogy a kéz vonalából jóvendőket, még pedig, mint Cicero hozzáteszi, „oly eredményel, hogy rendszerint közel voltak ahhoz, hogy nagy tudományuk mellett éhen haljanak.” A főszerepet e módszerrel a tenyer vonalait vizsgálják, minthogy belőlük mindenre lehet következtetni, a mi az ember természetére és sorsára vonatkozhatik. Általában véve jó jel, ha valamely vonal hosszú, élesen kifejezett, sehol meg nem szakad, más vonalak nem keresztezik, nem törik és nem hajlik meg hirtelen, nincsenek foltjai és a belőle elágazó oldalvonalakkal nem ad különös alakokat. Az „életvonal”-ból, melyet szívvonallak is neveznek, látni lehet az élet hosszát és a szív állapotát, e vonal sajátos mérése által kitaláljuk, hogy milyen kort ér el az ember. Ha az ujjuknál hegyes és a kéz tövén vastag, akkor ez gyenge fiataloságot, de erőteljes agkort jelent és megfordítva: ha valahol megszakad, akkor ez erőszakos halálra mutat. A természet, vagy fővonalból a lélek és a fej állapotára lehet következtetni. Az asztalvonal a házbéli körülményeket, a házasetlet és a gazdaságot illeti, míg a májvonal az általános egészségi állapotról és esetleges betegségekről értesítheti az embert.

A tenyer hegyeinek vizsgálatánál legelőször is arra kell ügyelni, hogy vajon szerencsét vagy

balsorsot jósolnak-e? Kedvezőek, ha egyenesen az ujjak alatt állanak s nincsenek zavaró vonalok, sőtét pontjaik vagy foltjaik, mely jelek mindegyike valamely szerencsétlenséget jelent. Az egyes hegyek jelentősége megegyezik a bolygóéval, a melyről nevéket kapták. Így a Mars hegyről az embernek a háborúhoz való viszonyaira, a Vénus hegyről a szerelmi ügyeire, a Jupiter hegyről lelki tulajdonságaira és hírnevére, a Szaturnusz hegyről anyagi körülményeire, a Nap hegyről az udvar kegyeire, a Merkúr hegyről üzletekre, művészetre és tudományra, szóval az élet legfontosabb körülményeire vonatkozó következtetéseket. Minthogy a kéz vonalai aligha egyeznek meg teljesen, még csak két embernél is, a vonalak különböző voltának helyes értelmezése a részletes szabályok egész seregét teszi szükségessé, a melyek tárgyalásába azonban itt most nem bocsátkozhatom.

Sokkal nagyobb szerepet játszanak a szalonbabonában azok a mondások, a melyek szájról-szájra járnak, a melyeknek forrásai az esztelen egyéni tapasztalatok, pusztá véletlenségek. Itt lépnek előtérbe az embert szolgáló állat és növényvilág körében gyűjtött megfigyelések. A mindent kutató, mindent tudni akaró emberi elme napjainkban épen itt szorgoskodik legjobban s nem csodálkozhatunk azon, ha szerzett tapasztalatait érvényesíteni akarja mindazon ellenségekkel szemben, a melyek esetleg életét, földi boldogságát veszélyeztetik. Lehetetlen lenne ismét mindazon babonákat felsorolni, a melyek így keletkeztek. Az állatvilág vonatkozásából csak a legismeretesebbet sorolom fel. Ha a kutya ugat, akkor meghal valaki a házban: a fekete kutya megőrzi a házat a tűzveszedelemtől; ha a házzal elég a kutya is, akkor csakhamar ismét tűz lesz; ha a kutya két jóbarát között fut el, akkor meg-

szünik a barátság; ha a násznépet megugatja, akkor vége a családi békének. Ha a macska tisztálkodik, akkor vendégek jönnek; ha a menyasszony szereti a macskákat, jó férjét kap. A gólya, mely a kisgyermekeket a kutakból, vagy Egyiptom mocsaraiból hozza, szerencsésé tesz, megoltalmaz sok minden bajtól és veszedelemtől. A bagoly veszedelmet jelent, de egyben symboluma az okosságnak s ha még oly buta ember és bagoly-szívet eszik, okossá lesz, az olyan tény, mely nem szorul bizonyításra. A vándormadarak megérkezése szintén nagy jelentőséggel bír. A ki legelőször látja meg a szalonkát, a meg abban az évben megnősül, vagy férjhez megy; a ki először látja meg a gólyát, annak nem lesz foglajása és láza; a ki a fecskét szereti és gondozza, az szerencsés lesz minden dolgában. A gyíkok, kígyók, békák áldással halmozzák el a házat, a hol tartózkodnak.

A növényvilág kiváló képviselőiről is sok szó esik a szalonbabonában. Ha valaki azt akarja, hogy ajkai pirosak legyenek, akkor pár csepp vért ne kiméljen a rózsafától. Ha későn nyílik a róza, az halált jelent. Ha egy száron három róza nyílik egyszerre, akkor a róza gondozója csakhamar menyasszony lesz. Ha a szerelmesek rózsaleveleket dobnak a patakba s a két levél egymás mellett uszik, akkor szerencsés lesz a házasság. A lóher szerencsét hoz. A ki négylevelű lóheret talál, az szerencsés lesz minden dolgában. Különösen sokat ér az a négylevelű lóher, a melyet az ember véletlenül talál, legtöbbet ér azonban az, a melyet egy jóakaróknak észrevétel nélkül csuszát zsebünkbe. A mérges növények ugyan csak nagy jelentőségűek, értelmük mindig valamely csapás, szerencsétlenség; gondoskodunk is róla, hogy minél távolabb legyenek tőlünk.

Igy mindán, de minél több van a babonában jelentősége. A szerencse-súveg csak akkor

Mai lapunk 4 oldal.

vcna az aratásra, váratlanul kiűtött a sztrájk s: a legkellemtlenebb személyi visszavonások küszöbén állunk, a hol a gyengédség, a tisztelt, a szeretet vonzalma az igazság követésével, a kötelesség parancsszavával jó összejutkozásba.

Felróják a bizottsági tagoknak, hogy most állnak elő a városi személyzet körül állandóan létezett visszaélésekkel.

Helytelenül történt, hogy eddig nem történt meg a figyelmeztetés, de ki hitte volna, hogy a hatóság nem veszi figyelembe a tény, ama szigorú figyelmeztetését, hogy tisztviselőket csak akkor alkalmazhat, ha ahhoz a közgyűlés beleegyezését adta. Ne csodálja senki, hogy a bizottsági tagok, midőn a megindított mozgalom szükségességét a közönség előtt nyilvánvalóvá akarták tenni, adatokat kerestek — s ne vegye senki rossz néven, ha azokat megtalálván, cszközül használták fel céljaik elérésére.

Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy a személyi harc a másik oldalán, a védelmezők részén sokkal inkább ki van fejlődve. Hiszen a legutóbbi közgyűlésen is mindaddig, míg Havranek polgármester személy ellen nem támadt, aránylag minden szeliden folyt, a polgármester sok olyan hurt megpendített a szivekben, a melyek számára a bizottsági tagok rokonszenvét nyerték meg s az elkeseredés vihara csak akkor tört ki, mikor a polgármester a közönség bizalmából való ellenfeleinek személyét akarta egy csapással lesújtani.

Sokat mondhatnánk — reméljük azonban, hogy nem kell elmondanunk — a személyi hajszának az ellenkező oldalról való feltámasztásáról, de hisszük, hogy a belátás a város jól felfogott érdekeiben mégis diadalmaskodni fognak.

Kulturkép.

A Dunántúli Dalosszevesség tudvalevőleg pünkösdkor városunkban tartja az idei dalosversenyét. A jelentések már is nagyban folynak s a dalosverseny látogatottsága, színvonala előreláthatólag feltűnik elődeit.

Pompás képet nyerünk a Dunántúli városainak énekkultúrájáról, ha szemügyre vesszük a dalosversenyre jelentkező dalárdák tagjainak névsorát. Csak úgy találomra itt közlünk néhány ilyen névsort közönségünk épülésére és okulására.

A veszprémi Dalegyesület.

Horváth Zoltán, *kir. törvényszéki bíró*, a dalegyesület elnöke; Gaál Sándor, *tanító* - karmester; Eder Károly, *házi számlászt*; Fábian Imre, *kegyesrendi pap*, *főgimn. tanár*; Gaál Lajos, *kir. törv. irodalísi*; Hack Ferenc, *magánhivatalnok*; Imrek György, *áldozópap*; Kocsy József, *tanító*; Mikovics Gusztáv, *kir. törv. irodalísi*; Morvay István, *magánhivatalnok*; Olasz Imre, *magánhivatalnok*; Radecky Károly, *p. ii. fogalmazó*; Dr. Schlemmer Jenő, *kir. törvényszéki jegyző*; Csapcsányi Lehel, *gyógyszerész*; Csonka Antal, *kir. törv. jegyző*; Geiger Rezső, *magánhivatalnok*; Keszeg István, *adóhivatali számlászt*; Kertész Kálmán, *áldozópap*; Kunzl Ernő, *ügyvédjelölt*; Dr. Pados Gábor, *áldozópap*; Sági Ede, *ügyvédjelölt*; Sándor Béla, *kir. törv. jegyző*; Takács Lajos, *joghallgató*; Bertalan Károly, *polg. isk. tanár*; Butt Lajos, *ügyvédjelölt*; Huber János, *tanító*; Dr. Ilés Dezső, *ügyvéd, lakarekfenetári ügyész*; Jenőfi Ferenc, *kir. törv. jegyző*; Keresztes Ferenc, *joghallgató*; Kirchner Béla, *kir. törv. irodalísi*; Molnár János, *adóh. számlászt*; Schmidt Károly, *polg. isk. tanár*; Sente Arnold, *felső keresk. isk. tanár*; Horváth Gyula, *vármegyei közl. hiv.*; Merva Gergely, *adóhiv. segédpénztáros*; Nemesik Antal, *magánzó*; Rédey Károly, *joghallgató*; Dr. Sándorfy Kázmér, *ügyvéd, lapszerkesztő*; Sándorfy Dezső, *joghallgató*; Schreiner Károly, *ügyvédjelölt*; Schröder Lajos, *magánhivatalnok*; Száz Ferenc, *főtanító*; Vermes Aladár, *járási számvéve.*

A Keszthelyi Iparosok Dalköre.

Dr. Lakatos Vince elnök, *premonstri r. főgimn. tanár*; Garay Sándor, *karnagy, nyelvtanár*; Bognár Imre, *v. jegyző*; Bernáth József, *asztalos*; Bakonyi Gábor, *szabó*; Fuchs János, *cipész*; Gál Nándor, *cipész*; Horváth István, *asz-*

talos; Lukács István, *tornatanár*; Olbricht Ottó, *gazd. akad. hallgató*; Pintér Sándor, *asztalos*; Prager Jakab, *kereskedő*; Szita Károly, *csizmadia*; Krizmánich Péter, *káplán*; Bányai Imre, *pintér*; Deáki Sándor, *cipész*; Dobos János, *cipész*; Fábian János, *szabó*; Kétszeri Géza, *adóhivatali tisztviselő*; Koródy Mihály, *takács*; Menyhért Ferenc, *fazekas*; Szerdahelyi Károly, *tanító*; Szerdahelyi László, *s. jegyző*; Szilágyi György, *asztalos*; Török György, *szabó*; Berkenyész István, *káplán*; Bognár József, *köteles*; Josich Gyula, *tanító*; Kovách Ignác, *szöveg. bír. írnok*; Lányi Viktor, *fogász*; Pálfi Zsigmond, *cipész*; Pusztai Péter, *cipész*; Reichenbach-Béla, *gazd. akad. hallgató*; Rosenberg Henrik, *asztalos*; Virág Ferenc, *asztalos*; Gáspár József, *szabó*; Heidecker Ferenc, *cipész*; Károlyi Ferenc, *tanító*; Károlyi István, *csizmadia*; Molnár Albert, *kalapos*; Rábai-Lajos, *festő*; Szollár István, *tanító*; Virág József, *csizmadia*.

Végtelenül tanulságosak e névsorok. Ugy látszik, más városokban a magyar dal kultusza nem par excellence „munkás” vagy „szuster foglalkozás”, mint azt városunk ugynevezett „intelligens” közönségének egy része gondolja. Nálunk csak a kártya „uri” foglalkozás, nálunk az ur, ha dalt, legfeljebb cigány mellett, vagy a szőlőhegyen cselekszi ezt, alkoholól rekedtre áztatott géggel s a legnagyobb rekordot az éri el, ki lábait rezegetve, erősen tremolózza kivágja a magas a-t, vagy vastag, dörmögő hangon hozzáadja a „szusterbasszust.”

Nekünk egyetlen intelligens dalárdánk a székesegyház nagy tudású karnagyának dr. Kneifel Ferencnek vezetése alatt működő *belvárosi katolikus köri férfiak*, melynek mind a harminc tagja intelligens ember. Tanárok, papok, tanítók, hivatalnokok. Erdemes munkát végeznek, kulturális érdekeket szolgálnak teljesen önzetlenül és kiváló intelligenciájukról tanuskodik évtizedes kitartásuk, melyet cseppet sem ingat meg az a sok éretlen, idétlen megjegyzés és ócska vicc, mellyel működésüket olyan *urak (?)* kísérik, kiknek halvány sejtelmük sincs az öt vonal rejtelmeiről.

Jól esik látnunk, hogy másutt ez nem így

lesz tényleg az a, ha piros (sajátságos összes háziapoknál pirosak), ha másszínű közeli szerencsétlenséget jelent. A szobos gyerekek nem szabad a körmet levágni, mert ezáltal könnyen felébredhet benne a lopás szenvedélyét. Ha a kis gyermeket kiemelik az ablakba, s ugyanazon a helyen vissza nem teszik, akkor nem nő többet. Az asztalon keresztül sem jó a pólás babát átadni, mert egész életében szerencsétlen lesz. Franciországhban péntek a házasságkötés rendes napja, ha más napon kötik meg, akkor a házasság magtalan lesz. Nagyon fontos a gyűrűk kicserélésének szertartása is. Ha a gyűrű nem érinti a leány ujjának második ízét, akkor ő lesz az ur a házban. (Ezért hajlítják be a lányok oly gyorsan gyűrűsujjukat, ha a vőlegény ráhuzza a gyűrűt.) Nincs könnyebb valami, mint a nők szeretetét megszerezni, nem kell más hozzá, mint hogy az ember állandóan fecskeszívet hordjon magánál. Mielőtt nőnek gyűrűt adnánk, jó azt kilenc napig fecskeszékben elhelyezni, így biztos a siker. Ki himné, hogy a cipőbe elhelyezett borzfarok szerencsét és pénzt hoz; hát még az a kötel, amellyel valakit kivégeztek; az mindenre jó. Zsebben hordva megment a fogfájástól, a homlokra kötve azonnal megszünteti a főfájást. Ha valaki igazán szerencsés akar lenni, csak arra törekedjék, hogy pök szálljon rá, ha nem lett szerencsés, annak ok bizonyára az, mert ha harsnyáját nem huzta fel kifordítva. Aki pacsírt lábat hord magánál, annak nem kell félnie ellenségeitől. Vigyázzunk, nehogy álmunkat olyannak mondjuk el, aki nem józan, mert ez szerencsétlenséget hoz. Ha három gyertya ég egyszerre, úgy ez kész szerencsétlenség. Aki meg akarja tudni, hány ellensége van, az vegyen huszont vadonatúj varrót, tegye őket egy tányérra és öntson vizet rájuk. Ahány varrót áll össze villa-

formában, annyi az ellensége. Ha egész nap szerencsések akarunk lenni, akkor reggel a kimenetkor a házból jobb lábbal kell ki-s-bal lábbal kell visszatéréskor belépni. Ha valamely család eladja gyermeklocoját, és legutóbbi gyermekét berbe vett kocsiában húzogallatja, akkor a gyermek után több nem születik. Ha gyermeket keresztelnek, akkor a vízzel való léontés pillanatában férfianak kell őt tartania, különben nem lesz szerencsés. Némelyek azt mondják, hogy olyan gyermekkel, aki még nincs egy éves, nem szabad temetőbe menni; féngképzeteni sem szabad, mert különben meghal. A templomhoz vezetett uton a jegyeseknek szorosan egymás mellett kell menniük, mert különben — a mi természetes is — elválnak egymástól. Ezenkívül szükséges, hogy a vőlegény ezen az uton pénzt is adjon a menyasszonynak; akkor aztán mindig lesz pénze. Abban a szobában, melyben halott van, elfüggyönyözik a tükröt, mert különben túlközös által két halott volna látható; mi azt jelentené, hogy némsókára ismét halott lesz a házban. Ha a halottas menet valamely ház előtt megállapodik, akkor abban a házban csakhamar meghal valaki. Ha valaki, midőn a házból kilép, először öreg asszonnyal találkozik, vagy ha valaki hazulról elmegy és vissza kell térnie, ez szerencsétlenséget jelent. Ha oly halnak a pillkelyet hordozzuk tárcánkban, melyet Sylvester estéjén ettünk meg, akkor mindig lesz pénzünk. Szerencsét hoz, ha kutyafoogat vagy koporsószeget hordozunk magunkkal.

Ime, néhány kalász a babona beláthatatlan kiterjedésű szántóföldjéről. A termés egy, csak a külső körülményektől függ, hogy mint közönséges kenyér kerül-e a szegény ember asztalára, vagy mint finom tészta hordják körül és kínálják szalonjainkban. Hátra lenne még, hogy a

szalonbabona természetfeletti vonatkozásairól is szóljak, akkor a vallásról, a mely spiritizmus nevén ismeretes. Ennek lényege, története, jelensége azonban különbözően újabb időben, akkora méreteket öltöttek, hogy nem szoríthatók be felolvasásom keretébe. Tájékozásul csak néhány általános természetű megjegyzést szeretnék tenni. A spiritizmus is egy faja a babonának; a melyben a tulvilági szellemek az asztaltáncoltatás, asztalkopogás, irás-és beszéd útján közlik velünk feleleteiket — a médiumok felhasználásával. Meglepők voltak az eredmények a melyeket e médiumok a spiritizista szenszokon, üléseken elérték, de az öröm nem tarthatott soká. Ugyanis a legközelebbi években a lealczásos egész sora következett, minek következtében a legismertebb médiumokra rábizonyították, hogy mutatványaikban ezernester főgásokkal és más huncutsággal éltek. Napjainkban egy józan buvár sem tagadja annak lehetőségét, hogy az emberi természet még ismeretlen erőket rejtet magában. Egy dolog azonban bizonyos, ilyen erőket megdönthetetlen módon bizonyítania eddig még senkinek sem sikerült. Babona mindenkor volt és van most is mindenütt. Hogy mindenütt előfordul, úgy a középkori hiszékenység regényes erdejében, mint a modern felvilágosodottság jégmezőin az csak annak a bizonyítéka, hogy természetes alappal bír. Az a meggyőződés, hogy van egy szellemi világ a látható világ körül és fölött és annak a szükségessége, hogy az onnét eredő ártalmas befolyásnak ellene kell működünk, vagy hogy hathatós segítséget kell onnét várunk s az emberrel vele született és bárhányszor győzések is le és üzessék is el, mindannyiszor újra visszatér.

van s nem egy helyen törvényszéki bírók és íparosok, papok, tanárok, hivatalnokok és az egyszerű néposztály tagjai egyesülnek a magyar dal szeretetében és kultuszában. Nem nézik, kiknek milyen ruhája, foglalkozása, fizetési rangosztálya van; hanem egyedül azt, hogy van-e a művészi szépért lelkesedni tudó intelligenciája.

Talán a pünkösdi versenyen mi is tanulunk tőlük.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzések.** *Veisinger* György budapesti szobrász és műfaragó üzlettulajdonos eljegyezte *Flits* Emmikét, néhai *Flits* Miklós és neje bájos leányát, *Flits* Miklós kereskedő, v. b. t. hugát.

Bojt Lajos helybeli fényképész eljegyezte *Keil* Ilonka kisasszonyt Pécsről.

Ernst János a cs. és kir. 69. számú hadkiegészítő beosztott számvevőörrmester eljegyezte *Szűts* István budapesti vendéglős leányát, *Erzsikét* Sárszentlőrincen.

— **Tomn Béla bucsúhangversenye.** Tomn Béla hegedűművész jelenleg temesvári városi zenetanár, akihez minket annyira szép emlékű fűz s aki öt évi működésével annyit lendített városunk zenei életén, f. évi március hó 10-én Schwarzbach Flóra urhölgy és a honvédeknek közreműködése mellett a Szt. István Teremben bucsúhangversenyt ad. *Belépő* jegyek a hangversenyre március 1-étől *Knazovitzky* Béla nádorutai üzletben lesznek kaphatók. A hangverseny részletes műsora lapunk legközelebbi számában fog közzététetni. Szeretettel hívjuk fel zenekedvelő közönségünk figyelmét Tomn Béla hangversenyére. Külön meghívók nem lesznek.

— **Új iskola gondnokok.** *Széchenyi* Viktor gróf főispán a csapdli iskolához *Belák* Géza ág. ev. lelkész, a dunapenteleai iskolához *Szabics* Miklós földbírtokost, az érdi iskolához *Holeksy* Agoston plebánost, a marionvásári iskolához *Kádár* Lőrinc jegyzőt, a pusztaszabasi iskolához *Barca* Károly földbírtokost, a vértesszabasi áll. iskolához *Babay* Dezso jegyzőt, a rácalmási iskolához *Pajzs* Gyula dr. földbírtokost nevezte ki gondnokul.

— **Értesítés.** A *Vörösmarty-Kör* farsang utolsó napján, március hó 3-án kedden a Kör helyiségeiben táncestélyt rendez, amelyre a Kör tagjait családjaikkal és vendégeikkel együtt meghívják. Külön meghívókat nem küldnek szét.

— **Táncmulatságok.** Folyó hó 22-én a Vasutas Szövetség tartotta meg népes táncmulatságát, mely jó mulatság tekintetében nem sok mulatság mögött marad az idei farsangban. Az est fénypontja *Kormós* Ilonka szereplése, ki két énekszámmal aratott eggyet-eggyet tapsvihart. A dalárdánéhány hatásos énekét adott elő *Tombor* Aladár színházi karnagy vezetése mellett.

A *Kath. Legényegylet* táncmulatsága szintén a jó kedv. forgatagban zajlott le vasárnap éjjelen. A fiatalság becsülettel vette ki részét a sok szép leány mulatásából s csak a reggeli napuság oszlatta szét a publikumot. Nem felejtjük megemlíteni, hogy a mesterék közül többeket ott láttunk a táncmulatságon.

— **A Patronage.** A székesfehérvári növendő egyesület (*Patronage*) március hó 1-én délután 3 óra tartja szokásos farsangi mulatságát, a Mancz-féle ovodában, (Rákóczi u.) melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az Egyesület vezetősége.

— **A Kempelen-hagyatéki per.** Néhai pázmándi Kempelen Imre hagyatéki ügyében nem rég határozott végleg a m. kir. tábla, mindenben jóváhagyván és megerősítvén a székesfehérvári járásbírósg által hozott határozatát. Ezzel a Bajzath nevet jogtalanul, bitórló egyéneket, kik egy év óta a lapokat regényesen felcitróztott hazugságokkal árasztották el, véglegesen elutasították. Most pedig pázmándi Kempelen Imre örökösé gróf *Pappenheim* *Siegfried* az al Bajzathokat, kiknek igazi nevük még ma is „Bajza” hamis név használatát és az annak kapcsolatán történt visszaélésekért beperelte.

— **Reichardt dr. siremlékére** újabban a következő adományok érkeztek be szerkesztőségünkhöz:

Kisteleki Károly, tiszti főügyész	10 K.
Váradi Károly főjegyző	10 „
Angeli Márton plebános Pilisvörösvár	6 „
Leeb Erzsike és Mariska urhölgyek	5 „
Sebestyén József káplán	4 „
Györgyi János vajtai káplán	4 „
Péntek Ferenc megyei irattárnok	3 „
Német Jánosné uróné	3 „
Pertlaky Istvánné	2 „

Osszesen . . . . . 47 K.

Eddigi gyűjtésünk 114 „

Osszesen 161 K.

— **Szamosy Elza Székesfehérvárott.** *Szamosy* Elza énekművész n. hó 29-én szombaton a helybeli izr. betegsegélyzőegylet javára a Magyar Király termeiben tartandó hangversenyen közreműködik. A művésznővel érkezik *Dientz* Oszkár kiváló zongoraművész is. A művészi izléssel összeállított műsor, melynek minden egyes száma a zeneirodalom ragyogó gyöngyszemét képezi, a következők:

1. *Rachmaninoff* „Preludó”, zongorán előadja *Dientz* Oszkár zongora művész.
2. Nagy ária *Saint Sins* *Sámsón* és *Delila* c. operából, éneklé *Szamosy* Elza, a m. kir. operaház művésznője.
3. *Sindig* „Tavaszi fuvallat” zongorán előadja *Dientz* Oszkár zongoraművész.
4. a) *Aria* *Puccini* „Tosca” operájából
b) Nagy ária *Puccini* „Pillangó kisasszony” c. operájából, éneklé *Szamosy* Elza.

Az énekszámokat *Dientz* Oszkár kíséri zongorán.

— **Tiltakozás az egyesenes adók reformja ellen.** A székesfehérvári kereskedők és íparosok folyó hó 23-án d. e. 10 órakor gyűlést tartottak, hogy az egyesenes adók reformjára megalkotott törvénytervezet rájuk nézve sérelmes pontjait megvitassák s a sérelmek ellen tiltakozzanak. A gyűlést *Karl* István és *Say* Ferenc vezette s *Karl* István nyitotta meg.

A törvénytervezet sérelmes pontjait *Bernstein* Sámuel és *Kirisits* Bódog ismertették s hozzászóltak még *Berveller* János és *Pető* Mór.

— **Állásfoglalásukat egy határozati javaslatban fejtették ki, melynek lényege az, hogy az OMKE székesfehérvári testületének a székesfehérvári Ipartestület hozzájárulásával egybehívott nagygyűlése az illetékes és közvetlen érdekeltek meghallgatása nélkül tervezett adóreform javaslatnak sérelmes intézkedési ellen tiltakozik.** Nevezetesen: 1. Sérelmesen tartja az adókulcs magasságát és kívánja hogy a kereseti adókulcs egyöntetű, 3%-nál nagyobb ne legyen. 2. A mostani adótervezet azon rendelkezése, hogy a kezdő és íparosok az első évben kedvezményben részesülnek, továbbra is fentartassék. 3. Az adó kivétele ezután is 3 évre történjék. 4. A minimális adóalapnak a lakbér és az üzlethelyiségbér alapján való kiszámításánál az eddig érvényben levő adókulcsok továbbra is fentartandók. Ott, ahol lakás, iroda vagy műhely együtt van, az eddigi gyakorlat szerint az adókiadó bizottság állapítsa meg, hogy a házbérből mennyi vonandó le az üzlet vagy műhely és mennyi a lakás bére? 5. Az adóösszeg ne kontingentáltassék, fix meg ne állapítsassék, mert a jövedelmi adó nem kontingentálható. 6. A jövedelmi adó kivétele külön kivétel bizottság által történjék, melyben a kereskedelmi és íparos foglalkozók képezik a többséget. Ugy ezen, mint a jövedelmi adó kivételénél az adófelszámolási bizottságokba kereskedők és íparosok megfelelő számban bevonassanak. 7. az adómentes létminimum 1000 koronára emelendő. 8. A kereseti adónál tulzába vitt ellenőrzési rendszabályok, a vallomási kényszer és az önként jelentkező tanuk napidíjban való részesítése, sít. elhagyandók. 9. Az eddigi adótervezet azon intézkedése, mely szerint minden kiskorú gyermek után 10% levonandó, továbbra is fentartandó és a családtagoknak az üzletben való alkalmaztatása ép oly megadóztatás alá essék, mint az idegen alkalmazottaké.

Ezen kívánalmakat a gyűlés a város polgármesterével és országos képviselőjével íratásban közli, hogy a polgármester a Budapesten f. hó 28-án megtartandó értekezleten szószólója legyen; városunk crsz. gyűl. képviselője pedig a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a kereskedőket és íparosokat egyformán sújtó intézkedések törlését szorgalmazza.

— **A székesfehérvári zenekedvelők egyesülete** folyó évi március hó 22-én tartja VII. filharmóniai hangversenyt, mely alkalomra sikerült *Durigo Ilona énekművésznőt* aki legutóbb Berlin, Wien és Hamburgban óriási sikert aratott s aki a legközelebbi budapesti filharmónikus hangversenyénél is fellép, — továbbá *Tarnay Alajos zongoraművészt* megnyerni. Ezen hangverseny iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, melyet csak fokozni fog a részletes műsor, mely legközelebb a hírlapokban és falragaszokon lesz a n. é. közönség szíves tudomására hozva.

— **Targyorsjáték.** A Székesfehérvári Jótékony Nőegylet folyó évi március hó 1-én, vasárnap délután 3 órakor tartja az általa rendezendő tárgyorsjáték húzását a város ház nagytérképében. A nyereménytárgyak megtekinthetők és 1908. évi március 8-ig átvehető: özv. dr. *Dubovszky* Károlyné uróné lakásán, Megyénáz-tér 9. sz.

— **Köszönet.** A Fejérmegyei Takarékpénztár 50 koronát volt kegyes ajándékozni a Fejérmegyei Tanítótestület részére, mely adományért hálás köszönetet mond *Szirbek* József, tanítótestületi elnök.

A Városi Takarékpénztár 60 kor., a Fejérmegyei Takarékpénztár 40 kor., a Székesfehérvári Kereskedelmi Bank 40 koronát adományozott a székesfehérvári belvárosi kisedővoda részére. Ezen adományokért ez uton mond köszönetet *Lindermann Antal*, belvárosi kisedővoda pénztárosa.

— **A Székesfehérvári Polgári Dalkör** tb. elnökét, *Fekete* Géza névnapja alkalmából szerenaddal lepte meg. A dalkör nagy érdemű elnökét *Megyesi* József üdvözölte s halmozta el sok jó kívánsággal. *Fekete* Géza ez alkalommal vendégül látta a dalkör tagjait.

— **A Sz. K. E. közgyűlése.** A Székesfehérvári Kerékpár Egyesület f. hó 26-én pénteken este fél 9 órakor a *Latzkovits* (Budaiúti) vendéglő külön helyiségben évi közgyűlést tart. Tekintettel a tárgyalandó ügy fontosságára az elnökesség ez uton kéri a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Bikavásár.** 1908. március hó 5-én Székesfehérvárott a községeknek, illetleg a közbirtokosságoknak a közös használatra szolgáló bikákkal való ellátása céljából bikavásárt rendeznek. A vásár a *Fekete* Sas szálloda istálló helyiségeiben fog megtartatni. Kezdeté 1908. évi március hó 5-én reggel 9 órakor, vége délután 2 órakor. Eladásra felhathatók 1 és fél évesnél nem fiatalabb és 6 évesnél nem idősebb, tenyésztésre mindenképpen alkalmas pirosarka és magyarfajta bikák. A felhatható állatok a kor, a fajta és az ár megjelölése mellett 1908. február 26-ig a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál bejelentendők. A bikák mellett a vásár istállójába, melyek már március 4-én is igénybe vehetők, bekötetnének, díjtalanul hatóságos orvos részéről megvizsgáltatnak. Térdij címén minden bika után 2 korona fizetendő, amiben az olomszalma és a tüzkárbiztosítás is befoglalatik. A bikákat az állattulajdonos köteles saját emberével gondoztatni. Széna a vásár területén jutányos áron kapható. A vásárrendezés költségeire a vásáron eladott bikák ára után 2 százalék jutalék fizetendő a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület pénztárába. A vásár színhelyén a járási mezőgazdasági bizottságok is jelen lesznek s a megvenni számdeklott bikákról tenyészvizsgálványokat fognak kiállítani.

— **A pálinka.** Hogy mily rettenetes rombolást visz véghez a pálinka és mily szörnyű különösen a szülők büne e rettenetes itallal — mutatja a következő eset. *Bazsér* István G. éves, elemi iskolába járó 1. osztályú fiúcska a minap megkívánta az apja pálinkáját. A gyermek látta, hogy az apja nagyon boldognak érzi magát a pálinkás butvikos társaságában, követte a jó példát s mikor az apja kiment a szobából, fölhatotta az asztalon levő literes üveget. Az üvegen maradt is, nem is. A szörnyű következmények azonban nem maradtak el. A gyermek borzasztó görcsöket kapott, a földre zuhant s intózatos kínok közt vonaglott, majd pedig kékes lángot lehel. Meggyuladt benne a pálinka. Az apa borzadva látta fiának szörnyű kínjait s nem tud

ván rajta egyébként segíteni, bevitte a Szent György kórházba. Ott ápolás alá vették és megmenették az életnek. Persze az apa nem kapta meg a megérdemelt büntetést, pedig valóban rászolgált a deresre. Ha gyufát hagy az asztalon s a gyerek tüzet csinál vele s leeg a háza tejeje, bizonyára elverik rajta a port, de mivel csak a gyermeke testét és lélkét mérgezte meg a gyilkos itallal — a törvénynek nincs hozzá szava. A tanulság azonban készen áll, hogy miért züllik, miért csenevészedik el a hajdan erős magyar.

Utólagos adományok. A Székesfehérvári Polgári Dalkör múlt évben tartott zászólószentelése alkalmára zászólószögmegváltás címén még a következők adakoztak: Meszlény Benedek (Vence) és Pécsi Polgári Dalkör 10—10 k. Schwalm Viktor 5 k. Bohóczky Pál (Szombathely), Sziber Sándor 4—4 k. Mely kegyes adományokért ez uton mond hálás köszönetet a Dalkör Elnöksége.

Országos jubileum zarándoklat Lourdesbe. Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 évfordulója alkalmából méltóságos és főtisztelendő dr. Prohászka Ottokár megyés püspök ur vednöksége és nagyságos főtisztelendő dr. Giesswein Sándor ur, biéri apát, kanonok, országgyűlési képviselő és a Szent-István-Társulat alelnöke vezérlete mellett vezetik: főt. Kompanek József esperes-plebános, főt. Fehér Ferenc és főt. Pásztorok József plebános urak. Indulás. 1908 márc. hó-án: A utirány: Budapest—Fiume—Budapest. III. osztály 205 korona, II. osztály 395 korona, I. osztály 500 korona, amely összegben 8 napi szállóid ellátás is befoglalatik és pedig Lourdes 4 nap, Padua 1 nap Milano 1 nap, Marseille 1 nap, Genova 1 nap, B) Utirány: Úgy mint fent Lourdesig, vissza Genova—Pisa—Róma—Loretto—Fiume—Budapest. III. osztály 250 kor., II. osztály 450 kor., I. osztály 560 korona, amely összegben 11 napi ellátás is befoglalatik és pedig Milano, Marseille, Genova 1—1 nap. Lourdes 4 nap. Róma 4 nap. Készletes programok a következő helyeken kaphatók: Főtisztelendő Fehér Ferenc plebános Ebed (Észtergommegye), Magyar utazási Vállalat r. t. Budapest, IV., Eskü út 3 szám.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származó, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyagyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

As Emulsió vándorjának a SCOTT-féle másodszor vedlőjét — a halasat — körük ügyelmébe vonta.

SCOTT-féle EMULSIO

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 Allér.
Kapható minden gyógyszertárban.

Rossz fiu. Takács Lajos anyoni lakos lakását a 18-ára virradó éjjelen feltörték. A nyomozás megkezdésekor kiderült, hogy a betörést a károsult budapesti illetőségű fia, Lajos kovácsolta el, ki a lakásból 105 korona készpénzt s ruhaneműket fordított a maga javára. Hogy pedig a betörés sikerét biztosítsa, egy társat vett maga mellé, kit, hogy zavartalanul foglalatokódhassék, őrszemként állította ki. Ifj. Takács Lajost már kezeli az ügyesség.

Présházi betörő. Hlavacsek József móri lakos 16-án présházát kifosztva találta 51 literes borral telt hordó, továbbá a présház elmaradhatlan járuléka lütek el az éji homályban. A csendőrség nyomozása a tolvajt Kerekes Mihály személyében állította elő, kit, miután az is kitűnt, hogy betörés után követte el a lopást, az ügyesség figyelmébe ajánlottak.

Tűz. Szombaton éjjel ismét tüzeset fordult elő a mártónvasári Dreher-féle uradalomban. A tűz eddig ismeretlen okból támadt. Nagymennyiségű takarmány veszett oda, azonban a kár biztosítás révén megérül.

Szerencsétlenség az utcán. Majdnem végzetessé váló szerencsétlenségek lelt okozója Mogyoródi István kocsis, ki a budai uton ráhajtott Fodor Pap János helybeli lakos kocsjára. Az összeütközéskor F. Pap János leeseit kocsjáról s oly szerencsétlen helyzetbe jutott, hogy Mogyoródi kocsjára átment jobb lábán. Súlyos sérülést szenvedett.

Felgyújtott lakodalmasok. Nagy riadalom támadt egy lakodalmas néppel telt vig nótaszóval vágtató kocsiiban a csákvári uton. A lakodalmasok riadva vették észre, hogy kocsiok lángban áll s a láng egyszerre elöntötte őket is. A kocsiiban ülők, Seidel György kocsis, Juhász Juli, Benke Juli és Baranyai Juli nyoszolyó lányok a rettenetes helyzetben jajveszékelve kiáltottak segítségért, azonban csak a kocsis leleménye segítette rajtuk. A közelfekvő patakba hajtott, hova egymásután ugrottak be a megriadt lányok. Egő ruhájok elaludt, azonban valamennyien súlyos égési sebeket szenvedtek. A vizsgálat megállapította, hogy valaki petróleummal öntötte le a kocsi ülésének szalmáját s tüzes taplót dobott a szalma közé. Hogy a galád tett elkövetője ki volt, az a további vizsgálat fogja kideríteni.

Jó házikoszt kapható Megyeháztér 13. sz. alatt.

Az urhidaí legények. Emlékezzünk meg arra a szörnyű kimeneteli csatározásra, melyben két falunk, Urhidának és Iszkaszentgyörgynek legényei vívtak élethálai harcot egy iszkaszentgyörgyi lakodalom alkalmával. Egy urhidaí legény, János István iszkaszentgyörgyről házasodott a múlt év november 25-én. Utolsó legényutjára elkísérék az urhidaí legények is jópajtasukat, kik nagy heje-hujával mentek Iszkaszentgyörgyre, hogy kedvükre kimulassák magukat. Alig érkeztek be azonban a faluba, már is berzenkedett bennük az urhidaí virtus és nagy hangon vetelelt oda a bámoló utcai népek: „Ha nem láttatok még urhidaí bicskásokat, hát ide nézzetek!” Persze ez elég jó kezű volt a verekedésére. A két falu népe egymásnak roított s irtozatos csatározást rögtönzött. A fegyverek: ásó, bicska, botok, meg az utca kövei voltak. Körülbelül egy óráig folyt akadály nélkül a csatározás, melynek csak az egész vert had megsebesülése vetett véget. Szomorú áldozata is akadt a verekedésnek, Langmár József fiatal házasember másnap elvérzett. A gyilkos legényeket felülőségre vont a helybeli törvényszék, mely 3 napos tárgyalás után a következőképen hirdetett ítéletet. Ifj. Szabó György, Andréka János, Rüdér János, Illés György, ifj. Vadász Ferenc 10 hónapra börtönt és 10 kor. pénzbüntetést, ifj. Molnár János 1 évi börtönt, Nyulási Ferenc 8 havi börtönt és 3-szor 10 kor. pénzbüntetést, Lendvai János 8 havi börtönt, János József 3 hónapra és ifj. Mihály István 1 havi fogságot kapott. Az ügyész súlyosbításért, az elítéltek enyhítésért felebbezett.

SZÍNHÁZ.

Szerda febr. 26.

A milliárdos kisasszony. Lindau józsi humorral telt, kacagató s csak egy-két durva ötlelettel berikított műve, amelyhez Strauss csinált fűlbemászóan édes muzsikát, nem vonzott nagy közönséget. Hiába! a színház törzspublikuma nem öhajta a maga rovására nevetni — pedig ma csak azon nevettek. Lehet, hogy Hidi holnap jutalomjátéka, vagy a pénteki „Doktor ur”, Bátori kitűnő szerepe tartotta vissza a közönséget, de bizony csak szerény fertályház mulatozt. Szalkai és Bátori elemükben voltak a Turtellau és Weigelbaum pompás szerepeiben. Csakugy harsogott a kacaj a jobbán jobb ízű nyakatekeréseket nyomán, sőt a kettőjük páros táncát a jökedvny publikum meg is ujrátáta. A milliárdos kisasszonyt bájos hangjával Solli önekelte. Hidi mint Nasa megszokott szerepével szintén sok derült percet szerzett.

Ház eladás!

Móron, Wekerle-utca
436. sz. ház nagy kertel
eladó. Bővebbet Simon
György fűszerkereskedőnél
Székesfehérvárott.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes tértérű	1 szelvény 12 korona
hoz (kubát, nád- rád és mellény)	1 szelvény 15 korona
elcsendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 23 korona

Egy szelvényt feleke szálronkfűző 20. — K.-éri, szatnyú felülőszövet, turiszlóval, szőnyöngarantáló, stb. gyártáron kild a mint megvizsgálható és szolid cég mindenütt ismert pozígyán rakár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánévev élvez, ha az üzletszükségletét közelről Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacton rendel meg, igen jellemzőknek. Szabott, legelőcsőbb árak. Óriási választék. Mintáit, figyelmes vizsgálás, még a legkisebb rendelkezésnél is teljesen friss árban.

Műtrágya!!!

a legjobb és a legjutányosabb áron kapható a

helybeli keresztény fogasztási szövetkezet

fő- és fióküzletében.

Főüzlet: Szógyény-utca 1.

Fióküzlet: Zámoly-utca 33.